جعل چک به‌راحتی آب خوردن

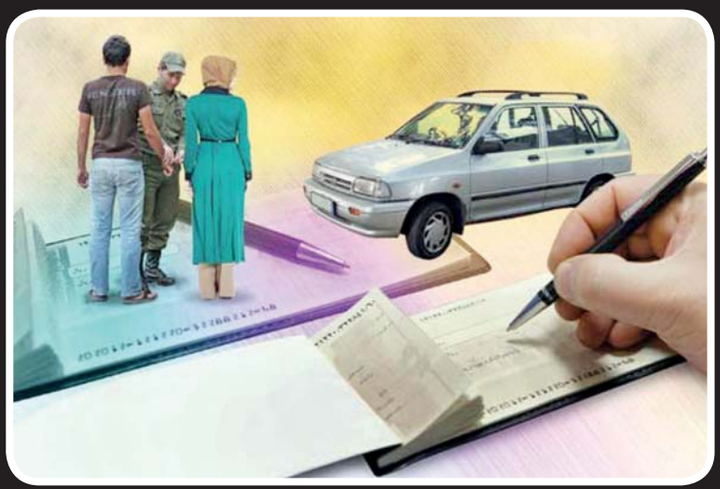
تنظیم: لیلا حسین‌زاده

جعل و کلاهبرداری گرچه برای بسیاری از مردم کاری ممنوع و غیرقانونی است، اما انجامش برای عده‌ای دیگر حتی از خوردن یک لیوان آب هم ساده‌تر است. خیلی راحت رقم چک را جا به جا می‌کنند، پاسپورت جعل می‌کنند آن‌قدر حرفه‌ای که با اصلش مو نمی‌زند، کلاه برمی‌دارند، کلاه می‌گذارند و در مدت کوتاهی میلیاردها تومان پول بی‌زبان را به جیب می‌زنند. البته همیشه هم در روی یک پاشنه نمی‌چرخد و بالاخره به دام قانون می‌افتند. موضوع برنامه این هفته بیراهه در مورد همین موضوع بود؛ یعنی جعل و کلاهبرداری.

برنامه ۲۵ دقیقه‌ای بیراهه، با معرفی یک باند سه نفره جعل و کلاهبرداری، شامل یک دختر جوان و دو مرد آغاز شد. متهم اول مردی میانسال است که با داشتن چهار سابقه کیفری در جعل و کلاهبرداری می‌گوید:« تا دوم راهنمایی درس خوانده‌ام. نقاش ساختمان بودم و درآمدش هم خوب بود، اما بخاطر بوی رنگ و تینر نتوانستم ادامه دهم و برای همین وارد کار جعل شدم. جعل را هم با استفاده از برنامه فتوشاپ انجام می‌دادم که یکی از دوستانم به من آموزش داده بود. آن‌قدر حرفه‌ای این برنامه را یاد گرفته بودم و آن را دوست داشتم که بهتر از دوستم با آن کار می‌کردم. بعد از آشنایی با سایر اعضای باند، کار را آغاز کردیم. برای وصول چک، یکی از اعضای باند با تلفن همراه از چک‌ها عکس می‌گرفت و بعد چون بانک برای وصول چک، از آورنده آن درخواست کارت ملی می‌کند، از طریق یکی از واسطه‌ها اطلاعات ثبت احوالی را به‌دست می‌آوردیم و کارت ملی جدید را درست می‌کردم.»

متهم دوم هم سابقه کیفری جعل و کلاهبرداری دارد و تا اول دبیرستان درس خوانده است، نقشش این بود که «رخ» را به باند معرفی می‌کرد. او که در این پرونده کلاهبرداری، بیش از یک میلیارد تومان گیرش آمده است، ادامه می‌دهد: «رخ یعنی کسی که به بانک می‌رفت و چک را وصول می‌کرد و برای این کار بیشتر از آدم‌هایی استفاده می‌کردم که مثل خودم بی‌پول و بدبخت بودند. هم رخ معرفی می‌کردم و هم مراقب بودم پس از نقد کردن چک از بانک فرار نکند. خواهرزاده‌ام هم در باندمان بود و به عنوان رخ کمک‌مان می‌کرد. مجبورش نکردیم، خودش گفت وضعیت مالی‌اش خراب است و می‌خواهد با ما کار کند و وضعش که خوب شود، می‌رود.»

آخرین متهمی که روبروی دوربین نشست، دختر جوان ۱۹ ساله‌ای است که هیچ سوءسابقه‌ای ندارد. با صدایی که بیشتر به ناله شبیه است، می‌گوید: «من با واسطه دایی‌ام وارد باند شدم و قرار شد به عنوان رخ کار کنم. معنی رخ را نمی‌دانستم و خبر نداشتم در چه کاری فعالیت می‌کنم، اما به همین روش پنج بار چک نقد کردم. از دایی‌ام خیلی ناراحت هستم. او می‌دانست پدرم، مادرم را طلاق داده و مادرم ما را با چه سختی بزرگ کرده است. او بی‌غیرت است که باعث شد وارد باند کلاهبرداری شوم. ای کاش به او اعتماد نمی‌کردم.»

۲۴۰ پرونده جعل و کلاهبرداری در ۸ ماه

در ادامه برنامه، سردار میر فیضی، فرمانده انتظامی استان مازندران در خصوص این پرونده گفت:«در پی شکایت‌های متعددی که از طریق شهروندان در سطح استان مازندران نسبت به کلاهبرداری‌های مالی صورت گرفت و همچنین رصد پلیس آگاهی این استان، باند چهار نفره‌ای که به تازگی از زندان اوین آزاد شده بودند و در این خصوص فعالیت می‌کردند، شناسایی شدند. در سطح استان مازندران در هشت ماهه گذشته، بیش از ۲۴۰ پرونده در خصوص جعل و کلاهبرداری تشکیل شد که در این رابطه پنج باند اصلی دستگیر شد و وجوه به دست آمده توسط این باندها بالغ بر ۳۰ میلیارد تومان بوده است. پرونده‌ها تشکیل، افراد دستگیر و تحویل مراجع قضایی شدند.

شگرد جعل چک

سرهنگ ساداتی، سرپرست پلیس آگاهی استان مازندران نیز در ادامه این برنامه افزود: این افراد، اشخاص سابقه‌دار را به بانک‌ها می‌فرستادند و آنها با پرسه زدن در بانک، افراد دارای تمکن مالی بالا یا کسانی را که چک‌های مبلغ بالا در اختیار داشتند، شناسایی می‌کردند. پس از شناسایی و در یک فرصت مناسب، در قالب این که با تلفن همراه در حال صحبت کردن هستند، از متن چک تصویربرداری کرده و تصویر را در اختیار سردسته باند که یکی از جاعلان بسیار حرفه‌ای است و در گذشته نیز توسط پلیس آگاهی استان مازندران و پلیس آگاهی مرکز دستگیر شده بود، قرار می‌دادند. سپس این فرد، با اوراق چک‌هایی که از قبل و از همان بانک‌های مربوطه در اختیار داشت، متن چک و مبلغ بسیار بالا را روی چک جعل می‌کرد. در نهایت چک جعل شده را در اختیار نفر سوم قرار می‌داد تا با هویت جعلی به بانک مراجعه کرده و چک را وصول کند.

چک سفید امضا ندهید

در ادامه برنامه، مهدی صفرلو، وکیل پایه یک دادگستری در برابر دوربین نشست و در مورد تبعات جعل چک گفت: «در مواردی، برخی افراد، چند برگ چک به‌صورت سفید امضا در اختیار نزدیکان خود یا کسانی که مورد وثوق آنها هستند، قرار می‌دهند تا آن شخص در محلی که می‌خواهد چک را خرج کند و مبلغ مورد نیاز را وارد کند که اقدام بسیار اشتباهی است. زیرا ممکن است چک قبل از رسیدن به مقصد، سرقت یا مفقود شود. در این صورت کسی که چک را پیدا یا سرقت کرده است، می‌تواند هر مبلغی که مایل است، در آن وارد کرده و پس از مراجعه به بانک آن را وصول کند. این اقدام جرم است و تا زمانی که صاحب چک متوجه شود و بتواند اقدام قانونی انجام دهد، ممکن است موجودی حساب خالی شود.»

هشدار به جاعلان

در پایان برنامه، سردار میر فیضی به کسانی که در حوزه جعل و کلاهبرداری فعالیت می‌کنند، هشدار داد: این افراد مطمئن باشند، پلیس با اشرافی که دارد، به‌شدت با اقدامات خلافکارانه آنان برخورد خواهد کرد. توصیه‌ام به شهروندان نیز این است که حتما به توصیه‌های پلیس در فضای مجازی و حقیقی در خصوص جعل و کلاهبرداری یا سوءاستفاده مالی توجه کنند تا مورد سوءاستفاده قرار نگیرند. سرهنگ ساداتی در تکمیل صحبت‌های او افزود: چنانچه برای کسانی پس از ساعت اداری، مشکلی در حوزه بانکی به‌وجود آمد، می‌توانند به کشیک باجه‌های بانک یا قاضی کشیک مراجعه کنند ضمن این که سامانه‌ای وجود دارد که از طریق دادستانی به حوزه حراست بانک‌ها متصل است و با این اقدام از عواقب بعدی که در حوزه مالی ممکن است رخ دهد، جلوگیری می‌شود. صفرلو نیز در خصوص مجازات افرادی که اقدام به جعل و کلاهبرداری می‌کنند، تصریح کرد: افرادی که چک یا امضای شخص دیگری را در متن چک جعل کرده و را به بانک می‌برند یا در معامله‌ای استفاده می‌کنند و از این طریق مالی بدست می‌آورند، آگاه باشند که چنین اعمالی جرم است و علاوه بر رد اصل مال و جزای نقدی تا هفت سال حبس در انتظارشان است. همچنین اشخاصی که این افراد را در ارتکاب چنین اعمال مجرمانه‌ای یاری کرده یا وقوع این جرایم را به هر نحوی تسهیل می‌کنند، بدانند معاون جرم محسوب شده و از شش ماه تا پنج سال حبس در انتظارشان است.